

ELNA NEWSLETTER

NEWS OF THE LANGUAGE PROBLEM
AND ESPERANTO AS A SOLUTION

July-August 1986

Members of the 1986 Esperanto Classes
San Francisco State University

Participants 1986 ELNA Convention

INSIDE:

Message from President Charters
New Director for ELNA Central Office Sought!
SFSU and ELNA Photo Gallery
Karl Nell Remembers
Bibliotekistoj

Language in Religion
Esperanto in the News
Esperanto and CompuServe
Humor Page
Esperanto and Education

Esperanto Centennial 1887-1987 Come Celebrate!

Message from the President

While you will have a full report of the 34th ELNA convention in San Francisco in the next *Newsletter*, I wanted to let the membership know as early as possible some of the major decisions and plans for the upcoming year. As most of you are aware, 1987 is the Centennial Year of Esperanto, Dr. Zamenhof having published his first book in Poland in 1887. This is a special opportunity not only to take stock of Esperanto's accomplishments over the past hundred years, and to let as many people as possible know of them, but to look forward to a future in which Esperanto can become more and more valuable both to its exponents and to society as a whole.

In a special letter this fall, I shall be letting you know of two major initiatives that will help forward the work of ELNA in this country, together with some suggestions of how you can be part of this effort. We have seen the need to develop a stronger financial basis for the activities of the League, and to this end we are planning the establishment of a permanent Endowment Fund. Our major contribution for the Centennial Year will be the publication of a general book on Esperanto (both informational and instructional) which will be suitable for wide distribution to public libraries as well as those in colleges and universities. The manuscript, prepared by our former President David Richardson, is complete and has been through editorial revision, and Board member David Wolff has agreed to coordinate the project as we take the necessary steps to have it published within the coming year.

We are happy to announce the election to Honorary Membership of Conrad Fisher, a tireless worker for Esperanto in this country and a long-time secretary of the League. With the overwhelming approval of the voting membership, we shall now be working under our new By-laws. This revision was very much needed owing to the establishment of a Central Office to coordinate the work of the League. We are pleased to welcome Frank Helmuth as a new Board member (although not so new, since many of you will remember his fine work both on the Board and as President in previous years!). He joins Ron Glossop and Charles Power, who were re-elected. Virginia (Ginny) Stewart moves over to the position of Secretary. We are grateful to have had Don Harlow working with us for so many years as Director of the Central Office and subsequently member of the Board.

Many people contributed to the success of the convention, from the thoughtful discussions on peace and Esperanto (this being the International Year of Peace) to the working sessions (in which a great deal was accomplished in getting ready for the coming year) and the always enjoyable opportunities to get together in many informal ways to practice the language. We hope you will consider attending next year's meeting, which will be a special opportunity to focus our publicity work for Esperanto during the year. If you have any suggestions for us, this is the time to let us know, so please write to me and I will communicate these to the Board for consideration.

—Duncan Charters, President, ELNA

ELNA Convention Photo Captions

(Next Page)

Top Row

1. ELNA Executive Board: (rear) James Cool, Ellen Eddy, Virginia Stewart, David Wolff, Duncan Charters, Alberta Casey, (front) John Massey, Ronald Glossop, Bill Schulze, Bill Harmon.
2. President Duncan Charters presiding.
3. Group discussing the peace theme.

Second Row

4. Computer buffs Rod Mason, Neal McBurnett, Derek Roff, Todd Moody, Ed Williger.
5. The computer as a tool for Esperanto attracts Rochelle Grossman, Marion Bigelow, Marianne Lee, and Joan Phillips.
6. June Knudsen-Fritz observes an Esperanto lesson by Greg Wasson

Third Row

7. David Wolff, Dr. Ruth Browning, Sally Lawton, Ken Thomson, Bonnie Helmuth, June Knudsen-Fritz set out for Muir Woods via the Golden Gate Bridge.
8. Howard Gibson translates into Esperanto from a document written in the Cyrillic alphabet by Prof. Rasic, making Prof. Cool (far left) an honorary Yugoslavian.
9. Central Office Director Brian McCullough with his bride Kim at the ELNA banquet.

Bottom Row

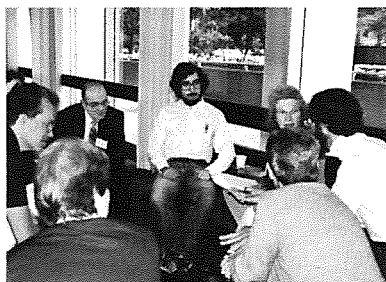
10. Dr. Ronald Glossop presents the Convention theme: "Esperanto—Can It Play a Role for Peace?"
11. Members in small groups to discuss the peace theme.
12. Dorothy Holland Kaupp presiding at the meeting of the American Association of Teachers of Esperanto.

Youth on the March USEJ—The New Name of ELNA's Youth Group

JEN (Junularo Esperantista de Nord-Ameriko) has been renamed USEJ (Usona Esperantista Junularo) due to decisions by the ELNA Board of Directors and TEJO, the youth branch of UEA during the last two months. ELNA has up to now separated its youth membership into two categories: youth (18 & under) and student (full-time students under 26). During this summer's ELNA convention it was decided to bring ELNA's youth fees into accordance with those of UEA. Subsequently, there will be one fee for ELNA's youth members: \$18.00 (25 or under). For other members of ELNA who wish to help the cause of the U.S. Esperanto youth movement, the cost for membership as "Patron of USEJ" (ELNA's new youth organization) will be \$9.00, which must be paid in addition to ELNA's usual membership fee. This fee will entitle one to receive the USEJ newsletter (called *JEN*), which appears at least 4 times annually. This newsletter is entirely in Esperanto, and includes articles about U.S. culture, literature, popular music, and the Esperanto youth in the United States.

ELNA Convention Photo Gallery

Correction Please!

Language in Religion—Call for papers (May–June *Newsletter*). The quote from Albert Einstein should read:

“Science withOUT religion is lame;
religion without science is blind.”

The Center for Research and Documentation on World Language Problems will present a weekend conference on Language in Religion at Mercy College, Dobbs Ferry, NY, October 10–12, 1986.

Individuals interested in participating are requested to submit proposals or papers to the organizing committee, in care of **Dr. Humphrey Tonkin**, President, State University College, Potsdam, New York by October 1, 1986.

We welcome papers examining the role of language in the structure of belief, in the practice of different religions or faiths, and in the organization of religious movements. We are interested also in papers that address the problems caused by linguistic differences among adherents of a faith and encountered in the translation of religious texts.

The conference will be conducted in English, French and Esperanto, although papers may be read in any other language provided that they are accompanied by an extensive written summary in English to be distributed on the day of the conference.

Persones

Grant Goodall, vic-prezidanto de Amerika Asocio de Instruistoj de Esperanto, akceptis postenon de la National Endowment for the Humanities kiu sendis lin al Nov-Jorko dum ses semajnoj ĉi-somere.

Conrad Fisher, eks-sekretario de ELNA kaj komisiito por la Jubilea Jaro 1987, estis honora gasto ĉe la Junia programo de SFERO en San Francisco.

Ĉe la ELNA kongreso en julio, S-ro Fisher estis nomita Honora Membro de ELNA. Je aĝo 13 en 1925 li komencis lerni Esperanto el serio de lecionoj aperinta en *Radio News* (nun *Popular Electronics*). James Denson Sayers en Novjorko verkis la lecionojn.

En la libro *Lidia, Daughter of Esperanto*, li aperas en la fronta vico de bildo de la 1936-Esperanto-Kongreso en Detroit. Li aliĝis al UEA en 1933 kaj fariĝis delegito. Aktiva pioniro, S-ro Fisher helpas lernantojn pere de la perpoŝta kurso.

Gratulojn al Conrad Fisher pro lia longa kaj fidela servado al Esperanto.

Karl Nell & Esperanto—La Help-Lingvo

En letero al D-ro James Lieberman, 6an de junio, Karl Nell, Rochester, skribis:

“Eble mi ĉi tie rakontu kiel mi konatiĝis kun Ernst Drezen. Mia edzino Dorrit kaj mi lernis Esperanton en vespera kurso aranĝita de la Viena Esperanto-Klubo *Danubio*, gvidita de Max Ultman, kiu bedaŭrinde pereis kiel viktimo de la Naziistoj [sic]. Tiu ĉi kurso komenciĝis en aŭtuno 1924. Do,

kiam la SAT-Kongreso okazis en la sekvinta somero (1925) en Vieno, ni estis tre novaj Esperantistoj.

“Unu vesperon dum tiu kongreso estis granda debato inter Drezen, el Sovetio, kaj Schwertfinger el Sud-Afriko. Tiam Drezen tre agresive atakis la apartigan politikon (Apartheid) en Sud-Afriko; li diris, ke estas honto, kiel oni tie traktas la negrojn. Schwertfinger responde diris, ke en Sovetio la Ukrainoj, la Judoj, kaj la kamparuloj ĝenerale estas nehumane traktataj, ke oni tie perforte devigas kamparulojn aliĝi al la kolhozoj, ke miloj da homoj mortis pro malsato, ktp.

“La debato pli kaj pli akriĝis en fluega Esperanto. Mi sidis tie kun mia buŝo malferma; estis la unua fojo, ke mi travivis tiel akran debaton en la la ĵus lernita Esperanto, en kiu mi ĝis tiam nur lernis belajn frazojn ĝentilojn kaj paco-plenajn. Do, la unuan fojon mi vidis, ke Esperanto vere estas viva lingvo, ke oni povas tiel vigle esprimi sentojn, ke oni eĉ povas insulti en Esperanto. Do, kvankam la temo de tiu ĉi debato kaj ankaŭ ĝia enhavo estis tiel maldelikata, la fakto, ke oni povas tiel efike kaj emocie debati en tiu ĉi ‘artefarita’ lingvo, konvinkis min pli ol ĉia bon-intenca por-Esperanta propagando, ke Esperanto bone taŭgas kiel elokventa lingvo.

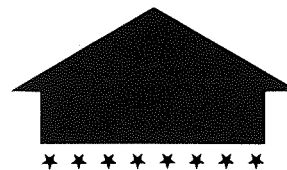
“Mi ne certas pri kiuj el miaj ‘spertoj’ vi aludas. Eble pri tio, kiel mi estis liberigita el la koncentrejo Buchenwald? Tri tagojn post la invado de Aŭstrio per la germanaj Naziistoj [sic] mi estis arestita kiel miloj kaj miloj da aliaj. Mi pasigis 4 monatojn en la koncentrejo de Dachau, kaj ok monatojn en Buchenwald.

“Tiam, sen mia scio, kompreneble, tre bonaj ge-amikoj, kiuj fuĝis al Anglio, interkonatiĝis en Londono kun tiam tre bone konata Esperantisto, Profesoro Russell Scott de Oxford-Universitato. Li estis preta subskribi garantion por mi, same kiel li jam faris por dekduo da aliaj endanĝeritaj Esperantistoj en Ĉeĥoslovakio, Jugoslavio, Hungario, Germanio, kaj Aŭstrio. Sur la bazo de tiu ĉi garantio, mi povis ricevi germanan pasporton kaj anglan vizon. Mi estis ellasita el Buchenwald ĵus kelkajn semajnojn antaŭ la komenco de la dua mondmilito.

“Do, en la gastema domo de la ge-edzoj Scott mi renkontis krom la Scott-familion dek-duon da Esperantistoj el diversaj Eŭropaj landoj. Kaj Esperanto estis la komuna lingvo tie cirkaŭ la manĝotablo. Tiel la domo de la Scott-Familio en Letchworth Garden City, proksimume 50 kilometrojn norde de Londono estiĝis kvazaŭ Oazo Esperantista. Tie mi la unuan fojon gvidis Esperanto-kurson por anglaj studentoj en urba lernejo.

“Duonan jaron pli poste ni du ricevis la enir-permeson de Usono kaj ni povis per-ŝipe atingi Usonon. Tio estis jam dum la milito. Ĉi tie la komitato por rifuĝintoj aranĝis ke ni povis establiĝi en Rochester.

“Do, certe Esperanto savis mian vivon, ĉar mi certe ne plu vivus, se mi travivus la Duan Mondmiliton en Buchenwald.”

Esperanto in the News

China Daily, July 28, 1986, spotlighted the 71st World Esperanto Convention on page 1. The article quoted Gregoire Maertens, president of the Universal Esperanto Association and Huang Hua, vice chairman of the Standing Committee of the National People's Congress. The latter, addressing a huge audience in the Modern China Theatre, said:

“Although I know little about Esperanto, I realize that it is a great ideal, great effort and great practice. It has demonstrated its vitality in the 100 years since its birth. The resolution adopted by the 23rd Conference of UNESCO calling for celebration of the centenary of Esperanto next year indicates that more and more people are beginning to see the significance of Esperanto.”

Elderhostel Catalogue, Fall/Winter 1986 offers an Esperanto course September 28–October 4 at Bosch Baha'i School at Santa Cruz, CA.

Monato, 2/85 quoted France's Francois Mitterand: “It's terrible how much time I lose on account of translation. Meanwhile I could have prepared legislation to introduce Esperanto.”

The Georgist Journal, #46, Winter 1984–5, page 1. W.H. Simcock, Leek Staffs., regretting the declining participation at their international conferences wrote: “Henry George spoke at meetings in three continents—but only to native English speakers. I feel sure that had Esperanto in his day achieved the widespread use which it today enjoys, he would have embraced it as a bridge language for the extension of his teaching.

“You write that there were conference members from Finland and Holland, and it is true that users of ‘minor’ languages have to tolerate the use of English and other ‘major’ languages, but why do we English speakers assume a right to disadvantage others? You name several countries in Europe where there are Georgists and say that ‘English is spoken by many in these countries.’ However, even if it were true that Georgism was confined to speakers of English, I must point out that anyone who is compelled to debate in a foreign language is heavily disadvantaged.

“May I therefore make a plea to your readers to learn the international language. So far as English readers are concerned I can supply a free correspondence course, and I can send to others in any part of the world the name and address of a local delegate. To any reader of the *Georgist Journal* already and Esperantists, may I add that there was published in 1952 an excellent book about Henry George: *Tributo al Nobla Geniulo*.”

Fred Foldvary, president, San Francisco Henry George School, wrote in the *Georgist Journal* # 47: “As an Esperanto enthusiast I was pleased to see the article on Esperanto by W.H. Simcock in *GJ* #46. The Esperanto movement includes several million people worldwide, and learning Esperanto gives you access to this educated

international group and literature. For instance, Esperanto is flourishing in China, where a good-sized magazine in Esperanto is published. A good project for Georgist Esperantists would be to translate *Progress and Poverty* into Esperanto.

“Esperanto is not just a rational, simple and elegant language but a movement for peace through better communications. There is a philosophical link between Georgism and Esperanto. For a common humanity: land as common property, Esperanto as a common language. Just as Georgists oppose economic privileges, Esperantists oppose linguistic privileges by the powerful countries.”
(reported by Matthew Weitendorf)

San Francisco Examiner, Aug. 20 carried a letter recommending teaching of Esperanto as a first second language to children, by Charles Galvin of Esperanto-Domo, San Francisco.

Signal International. Articles by Conrad Fisher brought him inquiries about Esperanto from Finland, Iran, Gambia, Australia, and Indonesia.

Telicom, July carried a letter by Cathy Schulze, written at the instigation of R.O. Whitaker.

Haiti Libérée, Aug. 6. Lesly Bony wrote a french language interview with Emmanuel Gouthier in question and answer form. He was asked about Esperanto in general and the courses at San Francisco State University in July where Gouthier studied. He did his basic Esperanto studies at the Center for Applied Linguistics in Port-au-Prince. Gouthier was also interviewed about Esperanto on the national radio station in the Creole language.

Beijing Review, May 19, an English language review, featured an article “More Chinese Learn Esperanto.” It dealt with the Esperanto movement in China, past and present.

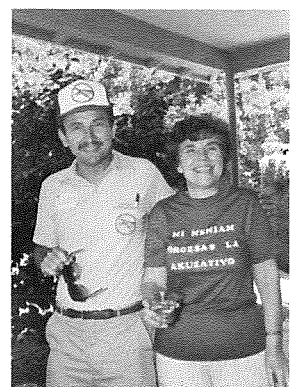
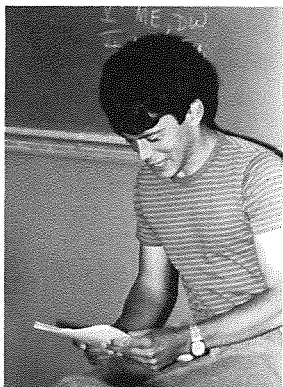
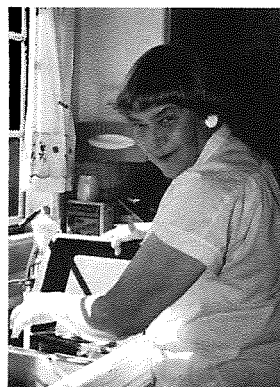
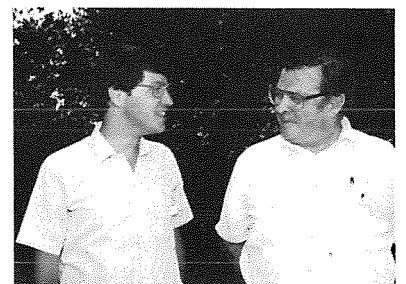
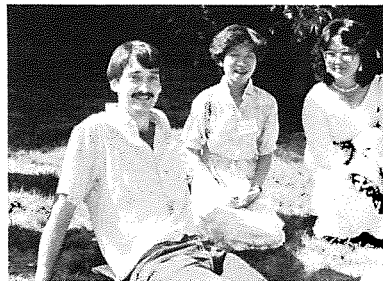
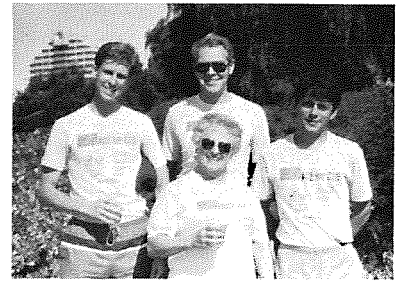
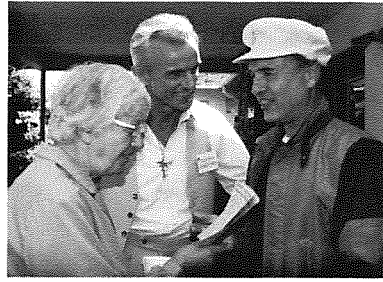
Insights, May, a paper for a metaphysical audience, featured an excellent article on Esperanto. The sensible arguments advanced by Mark Stephens have developed considerable interest in Esperanto in the Houston area.

Oakland Press, Birmingham MI. An article about Esperanto brought a well-reasoned response by Leslie Share, president of the Esperanto Society of Michigan. There has been a steady increase in the number of Michigan people learning Esperanto via the Free Ten-Lesson Postal Course.

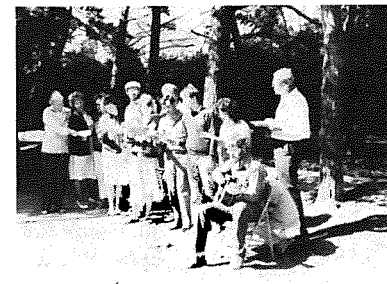
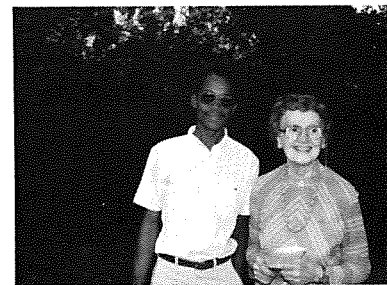
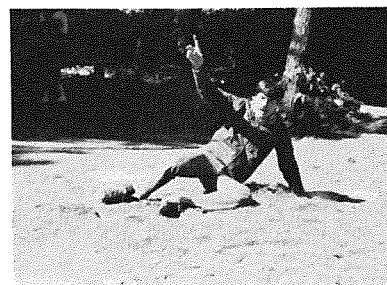
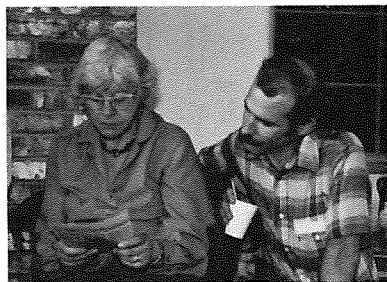
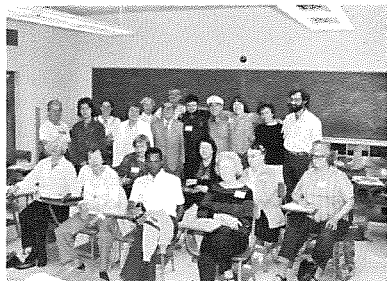
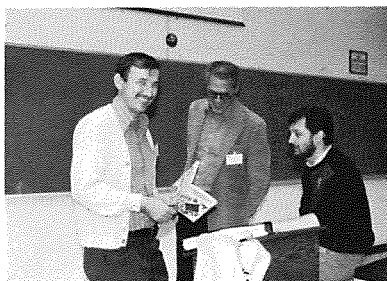
San Jose Mercury under a heading “Our Own Almanac” carried a mini history of Esperanto.

The Houston Post, August 24, carries a lengthy Reuters dispatch from London which begins “Esperanto is catching on! It is the only language in use which meets the two absolute essentials for an international language. It is comparatively easy to learn. It belongs to no nation.” The article deals with the factors which have hindered wider adoption of the language with several quotes from John Wells of London University.

San Francisco State University

Summer 1986 (captions on page 8)

Bibliotekistoj de la Mondo Unuĝu en TEBA

Nenion Vi Perdus Krom Vian Monon!

Geoffrey King, general secretary of the Tutmonda Esperanta Bibliotekista Asocio, addresses a letter to librarians in *Biblioteka Bulteno* #1. This issue carries a number of items of interest to Esperantist librarians. Doug Portmann has introduced the first of a series entitled *Biblioteka Teknologio* and another on a series *International Standard Bibliographic Description*.

He describes special reviews such as in *Free-text Searching Is Easier* in which he explains: "The article above gives several concrete examples of searching for full texts of review articles through computers." He describes a project by a U.S. firm which is detailed in *End-User Training at the Amoco Research Center*.

A notice about the existence of TEBA appeared in the bulletin *Specialist* (Jan. 1986, p. 2), official news of the Special Libraries Association. That association has more than 10,000 members. The notice has attracted several requests for information.

Interested people are requested to contribute articles or information for the column "Aktualaj Informoj."

For a sample copy of *Biblioteka Bulteno* #1, make request sending a stamped, self-addressed #10 envelope to: Doug Portmann, PO Box 124, New Martinsville WV 26155. *BB* #1 contains instructions for authors and ideas for articles and news items. The 8-page bulletin is modest but interesting.

Oficiala Situacio de la Esperanto-Instruado en la Mondo—Kompilata de Germain Pirlot, junio 1986

This is a 24-page compendium of Esperanto instruction in schools of higher learning; the laws regulating such instruction in each country. Instructors who have not reported their courses are encouraged to do so by sending complete details to:

S-ro Germain Pirlot
Kemmbergstraat 5/b.3
B-8400 Oostende, BELGIUM

or to:

Dorothy Holland-Kaup, editor AATE
American Assn. Teachers of Esperanto
4710 Dexter Dr. #3
Santa Barbara CA 93110

It is especially important that, in the Centennial Year, U.S. statistics be fully reflected in Mr. Pirlot's publication and that Mrs. Kaup be informed of classes taught at all levels. The current compilation includes 14 U.S. entries.

ELNA Convention Photo Captions

(Page 6)

Top Row:

1. At Schulze Garden Party: Derek Roff, Anne Whittaker, Holly Lewis, Neal McBurnett
2. Stella Cope, Joe Blum, Martin Parlan
3. At run to aid the handicapped: Michael Smith, Jim Cool, Doris Wheeler, Mark Fettes

Second Row:

4. From the Carribean: Ricardo Guiridis, Elina Nunes, Francois Gouthier (Haiti), Gladys Ortiz (Puerto Rico)
5. John Hench, Sonoko Kuzume and Toshiko Ogihara (Japan)
6. Sharon Lakosky and Nikola Rasic

Third Row:

7. In San Francisco everyone still reads *Heroldo de Esperanto*
8. Alberta Casey, Sonoko Kuzume, Francois Gouthier with Prof. Jordan in the class on China studies
9. Joshua Sakov (Israel), Bill Harmon

Fourth Row:

10. Donna Shumate, David Trautmann, Gladys Ortiz, Francois Gouthier
11. Peg Barkley almost seems to enjoy KP at the Schulzes
12. Alberta Casey and Sister Francis Mason

Fifth Row:

13. Mark Fettes (Vancouver) reads a serious? bulletin
14. Margaret Chandler and John Mills (Australia)
15. David Jordan and Lusi Harmon, wearing a great T-shirt

(Page 7)

Top Row:

16. The 3 professors: David Jordan, James Cool, Nikola Rasic
17. Post Basic class: the largest at SFSU
18. Richard Langley, Sonoko Kuzume, Toshiko Ogihara at the ELNA Book Service

Second Row:

19. Bill and Phyllis Shanks, Tilman and Sally Williams at the Schulze party
20. Stella Cope and Will White
21. Charlotte Kohrs and Nan Karel

Third Row:

22. Lillian Rachelle, Robert Davis at the Harmon's
23. Rolli and Dori Wheeler, Joseph & Donna Smith at the Schulze party
24. Post basics do a fun skit at Harmon party

Fourth Row:

25. Dan "Lasota" McMannis about to expire in another amusing skit by the post basics
26. Francois Gouthier (Haiti) and Cathy Schulze
27. Tilman Williams and Bill Shanks defy the Esperanto Academy with new correlatives

Fifth Row:

28. Marian Bigelow and Sally Lawton
29. Musical interlude at the Harmon party, led by Prof. Cool
30. Derek Roff and Marta Evans declaim an amusing Esperanto poem

Gaja Paĝo

La Perfida Novelo Satiro

La heroo de la Satiro estas Bunko Geldin (originala nomo Galdi), kiu ellemas Esperanton por fariĝi fama novelisto. Li gajnas en la konkursoj, ĉar li inventas novan branĉon de la literaturo: "traderki" (trad-uki kaj v-erki). Li ricevas la titolojn BT (Bazara Talento) kaj KATO (Komencanta Amatora Talento Ordinara). Lia edzino estas la mildanima Humalia, kiu toleras, ke ŝia edzino "separantas". Sed la diablo ne dormas kaj foje... (vidu la titolon).

...

Post jaroj diris al li (Geldin) ŝercema samideano, ke en familio, kie la edzo estas esperantisto, la edzino tre malofte fariĝas esperantistino, laŭdire tial, ĉar en unu familio sufiĉas unu mens-konfuzulo, kiu laboras niajarcente senpage por idealaj celoj, kiuj eble realiĝos lia/ŝiajarcente kaj li/ŝi troviĝas ankoraŭ en luliloj, maksimume en beboĉaretoj aŭ infanĝadenoj. Vi scias, amiko mia—diris tiu ŝerculo—mia edzino ĉiam diras al mi: Prefere okupiĝu pri Esperanto ol vi estu en drinkejo aŭ vi kuradus post la jupoj de la knabinoj. "Plie en klubejo ol en la drinkejo."—ŝi diris, kiam mi ekiras dehejme.

Ŝi forgesas, ke ankaŭ la esperantistinoj surhavas jupojn, sed mi montras al ŝi ĉiam tiujn fotojn, sur kiuj vidiĝas maljunaj samideanoj. Mi akiris la fotojn de kelkaj veteraninoj. Ĉe ni hejme, koncerne Esperanton, ĉio estas en ordo. Eĉ ŝi kompatas min. Mi donas al vi ideon, samĉjo. Montru al via Herbaria—Humalia—interrompis lin Geldin—la bildojn pri la TRE (Tutmonda Renkontiĝo de Esperanto—aperintaj en la oficiala gazeto *Tedajoj*. En ĝi en la unuaj vicoj ĉe la malfermo ĉiam sidas la gemaljunuloj, geolduloj, gekadukuloj. Mia edzino ilin rigardante rimarkigas: Vidiĝas, ke Esperanto baldaŭ fariĝos centjara. Sed mi ne montras al ŝi la fotojn pri la GR—Gejunula Renkontiĝo, nek pri la Balo de Interna Ideo. Ne forgesu—li daŭrigis—ke la la esperantistojn kunligas ne la interna ideo, sed la "inter ni ideo" kaj tio estas ekskluzive la Lingvo...

...

La familia tragedio tiam komenciĝis, kiam la najbarino Olga Njatasa en la ĝardeno ĉe la barilo rakontis al Humalia pri la klaĉo disvastiĝinta en la urbo, eĉ en la departemento, ke ŝia edzo faris grandan krimon, la polico jam esploras... onidire kun hundoj... eble li estos arestita. Li proponis mortigi la indianojn, kiujn ni volas liberigi el sub la kapitalisma jugo.

Nun ŝi fine prenis aeron, samtempe Humalia eligis la retenitan aeron. Si daŭrigis tutelane.

—El konfidencaj fontoj mi scias, ke en liaj skribaĵoj svarmas la pornografio. Estas vere, ke jam ankaŭ en nia televido oni povas vidi nudajn inojn, ĝui enlitajn scenojn, sed tio estas arto; ankaŭ la reklamiloj estas virinaj pugoĵ, eĉ la traktoroj per ili estas reklamataj, sed tiuj inaj korpoptoj estas enlandaj kaj la knabinoj eble estas la anoj de iu sindikato... pagas ankaŭ kotizon, sed ke mi ne forgesu, kion mi volis diri, jes, mi jam scias, venu pli proksimen kara najbarino—ŝi flustris al ŝia orelo—li verkis ampleksan, duvoluman libron, kiu titoliĝas *Kiel Mi Ĝuamoras?* Onidire kelkaj ekzempleroj cirkulas ankaŭ en nia urbo. Kiaj moroj!—ŝi ekkris.

La mildanima Humalia paliĝis kaj ĉesis spiradi.

—Ĝi estis eldonita eksterlande. Okcidente. Tie oni tre satas la maldecaĵojn kaj la sekson kaj ankaŭ legi tiaĵojn. Li ricevis multe da mono, laŭklaĉe dolarojn. Najbarino Geldin, vi estas riĉaj, vi eĉ ne scias pri tio. Cetero tiel sciates (estas sciante) ke li mem faris la fotojn pri la nudulino videblaj en la libro...

Estas vere (ĉu veres?), ke Bunko fotas, sed nur florojn, insektojn kaj precipe limakojn, kiuj estas ĝenerale nudaj.

Sed tion iam ne povis aŭskulti plu Humalia kaj komencis spiradi dirante:

—Kiel li amoradas? Kiel lia mortinta avo en la familia kriptoj kun sia bopatrino. Ekde jaroj, de kiam li fariĝis separantisto, li uzas sian fajfileton nur por pisi, eĉ tion li faras pene, se li havas renŝtonetojn. Nu, ĉi-nokte vi vidos Buĉjo "reklamilon" en originalo, kiun vi povos foti por via sekslibro aŭ uzi ĝin kiel reklamilon por via...

—ŝi ne eldiris la vorton, ĉar iu preteriris la stratan barilon kaj enrigardis.

Poste ŝi senadiaŭe forrapidis lasante ĉe la barilo la gapantan najbarinon.

...

La ĉi-jara TR (Tutmonda Renkontiĝo) okazis en la ĉefurbo de malgranda lando kaj—laŭ malicaj lingvoj—ĝi estis Loka Krokodila Kongreso. Vere svarmis la simpatianoj al kiuj la LRK (Loka Renkontiĝa Komitato) ebligis la turistadon. Ne gravas. Venkas la statistiko.

Do, nenio gravas, ĉiu estas feliĉa, la LRK, ĉefaranoj de TEDO (Tutmonda Esperanta Dinamika Organizaĵo), la gazetaro. "Jam nur unu paŝeto al la plenfina venko necesas"—skribis iu ĉefgazetkompostisto.

Kio pleje kaptis la atenton de B. Geldin legante la oficialan gazeton de TEDO, la *Tedajoj*, estis la unika, kutima, jara festparolado de GC. Mallonge jene nomiĝis la Ĝenerala Ĉefsekretario, kiu por hazardo jam de jaroj estis virina samideano. Ŝi ĉiam je la fino de la TR tenis sian paroladon, neniam aliloke, neniam alitempe, nur en la TR; ĉiam ŝi havis la lastan vorton. Ŝi ĉiam jene komencis la paroladon: "La TR baldaŭ havos finon, ĝi daŭris unu semajnon kaj okazis en la urbo X... (granda aplaŭdego en la salonego) ktp." Jene finiĝis la oratorajo: "Sen jara Renkonto—Ne estas Estonto."

Ĉe la Renkontiĝa Enirejo estis legebla grandlitere: "En la Renkontiĝejo Esperanto Venkis. La uzado de venkitaj lingvoj estas severe malpermesata, -sita."

Ofte aŭdiĝis la TEDO-himno, kiun la TEDO-anoj kantis entuziasme. Jen:

*Nur la TEDO vivas en la mond',
Nur ĝi floras tra la val' kaj mont'.
Nia Centro estas Rotterdam;
Al venk' gvidas nin ĝia program'.*

Kelkaj rimarkoj: Rotterdam rolas en la teksto nur pro la rimo. Do, povas esti kiu ajn alia urbo, sed tiam oni devas ŝanĝi la rimon. Nur ekzemplo:

*Nia Centro estas Kopenhag';
Tie flirtos iam nia flag'.*

La ne-tedo-anoj komponis ankaŭ duan strofon, kiun ili kantis same entuziasme. Jen la komenco:

*Ĉe ni regas demokratio,
Tombsilentas! Akademio. ktp.*

Eĉ la humoro ne mankis dum la TR, se oni povas diri humoro, ke Esperanto ankoraŭ ne finvenkis. Laŭ la kanto jen ties kazo:

*Esperanto ne venkis oj, oj, oj
Ĉar estas multege da goj', goj', goj'.
Regos tiam tukora ĝoj', ĝoj', ĝoj'.
Se foje lernos ĉiu goj', goj', goj'.*

Ke ĉiu komprenu la tekston, jen la klarigo. En la revuo *Kvar Semajnoj* aperis satiro (?) de ano de PIĈ (Poresperanta Internacia Ĉefinstituto), el la plumo de certa BG, ke en la slango de Esperanto la esperantistoj nomas la neesperantistojn gojo. Do, goj' en la teksto estas la neesperantisto.

Cetero, laŭ PIV: Gojo. Slanga vorto, per kiu la judoj nomas la ne-judoj.

—István Nagy, *Fonto* #61

Anoncoj

Internacia Kulturo en Praktiko: Internacia Seminario, Cologne, Germany 27 dec–3 jan. "Amasa aliĝado ne kaŭzos embarason."

Modern Language Association Convention: New York, December 27–30. Esperanto Studies Assn. of America (ESAA) will hold a meeting with the theme: *Esperanto 1887–1987: A Hundred Years of the International Language*. Those desiring to offer papers on this topic are invited to send a preliminary letter with title and brief description to: Office of the President, State University of New York, Potsdam NY 13676-2294.

Swiss Radio in May announced some time changes in overseas Esperanto broadcasts. For an up-to-date schedule, send SASE to Cornelius McKown, 460 Orlando Avenue, State College PA 16803.

Venezuela Esperanto-Asocio organizas Internacian Festivalon pri Turismo, Komunikado, kaj Kulturo, 11–19 oktobro 1987 en Caracas.

EsperMenso, organo de EsperMENSA en la Printempo 1986 numero enhavis artikolon de Bernard Golden "Defending Esperanto Against Misrepresentation", "Latine sine Flexiones" de Phillip Driscoll. Por aboni: \$5 por MENSA-anoj, \$6 por ne-anoj (4 numeroj jare): Redaktoro, Roberta Knoblauch, 231 East Church St., Lewisville TX 75067.

Aŭstria Esperanto-Instituto anoncas konkurson por operotekstoj. Temas pri Esperanto-traduko de du famaj operoj. Interesatoj petu detaloj de: Grete Breunlich, A-1130 Vienna, Stoesslg. 2/8, AUSTRIA. Limdato de konkurso estas 31 jan. 1987.

Men's Buckle, solid bronze, 2 3/8 dia., star center, "Esperanto Lingvo Internacia" around the border. \$13 incl. shipping. Order from: Mark Hunt, PO Box 725, Tuba City AZ 86045.

Kultura Esperanto-Domo, Grésillon anoncas 1987 somerajn feri-renkontojn.

Nekrologo

William Dale Brown, San Francisco, longtempa Esperantisto, pianisto, Go-ludanto, aug. 12.

Volas Korespondi

Warning: It is advisable **not** to send money to correspondents that ask for it. This is a misuse of the correspondence service.

AFRICA

S-ro Kwasi Tenou Kpossou, Dir. de la Collège d'Enseignement Général de Zalivé, B.P. 134, Aneho, Togo, Africa: director of high school.

BRAZIL

Valmir Toucci, Caixa Postal 154—Sta. André, CEP-09001, Sao Paulo, Brazil: about spiritualism.

Adailzo Ferreira Da Silva, Av. Brigadeiro Faria Lima, 533—Cid. Jardim, Sao Paulo?SP, Brazil: beginner.

CHINA

F-ino Xiao Xiao, Ninghaidonglu 243, Shanghai, PR China: dance, public speaking, calligraphy.

F-ino Zhou Mian, Ninghaidonglu 243, Shanghai, PR China: 21 yr., dance, bank clerk, public speaking.

Wang Baotong, Fremd-Lingva Fakultato, Henan-a Universitato, Kaifeng, Henan Province, PR China: 46 yr., poetry teacher, Esperanto translation.

CUBA

Rafael Barreto, Calle j 452, Ap. 20, Havana 4, Cuba: 41 yr., elect. engineer, all topics.

CZECHOSLOVAKIA

S-ro Flidr Josef, 57201 Policka-Lezник c 78, Czechoslovakia: 39 yr.

Grava Anonco! New Director for ELNA's Central Office Sought

The current Director of the Central Office, Brian McCullough, has announced his intention to leave his position at the end of 1986. Any U.S. Esperantists interested in becoming the new Director should inform ELNA as soon as possible. The successful candidate would need to begin training in December of 1986 and promise to stay at least two years.

ELNA's Central Office is located in the San Francisco region of California. The Director is responsible for its day-to-day operation, which entails maintenance of the Book Service, subscriptions, memberships, the informational activity of the League, bookkeeping, as well as various other aspects of general office routine.

Experience with computers, bookkeeping, and the ability to work alone, are all highly desirable. The possession of an automobile, though not required, would be helpful.

Those interested should write **in Esperanto**, detailing their involvement in the Esperanto movement, their skills, job history, and general background, to:

William Harmon
1016 King Drive
El Cerrito CA 94530
(415) 524-8261

All correspondence will be kept confidential.

LOCAL CLUBS EXCHANGING NEWSLETTERS

BERKLIJA ESPERANTO-LIGO: PO Box 324, Berkeley CA 94701, (415) 222-0187
BOULDER: Esperanto Language Assn., 4825 W. Moorhead Circle, Boulder CO 80303
CHICAGO: Esperanto Society of Chicago, PO Box 1698, Chicago IL 60690
DENVER ESPERANTO GROUP: c/o David Griffin, 995 Humbolt #205 Denver CO 80218
FLORIDA ESPERANTO SOCIETY: Ralph Murphy, 18757 Lake Worth Blvd., Port Charlotte, FL 33948, (813) 627-1020
HOUSTON, TX: Esperanto Society of Houston, Mark Stephens, 1704 Stanford #2, Houston, TX 77006
INTERMOUNTAIN ESPERANTO GROUP (AZ, CO, ID, MT, NM, UT, WY): Neal McBurnett, 4825 W. Moorhead Circle, Boulder CO 80303
JUNULARO ESPERANTISTA DE LA SAN-FRANCISKA AREO (JESA): 3685 S. Bascom Avenue #39, Campbell CA 95008
MICHIGAN: Esperanto Society of Michigan, PO Box 3011, Southfield MI 48037
MISSOURI: Esperanto Society of St. Louis, Prof. R. Glossop, 8894 Berkay Avenue, Jennings MO 63136
MONTANA: Montana Esperanto Society, Dr. Nels Nelson, 330 Lindley Pl., Bozeman, MT 59715
NEW ENGLAND: Esperanto Society of New England, PO Box 44, Fayville MA 01745
NEW YORK CITY ESPERANTO SOCIETY: R. Grossman, Pres., 80-50 Baxter Ave. #3D, Elmhurst NY 11373
OHIO: Esperanto Assn. of Central Ohio, Pres. John B. Massey, 1144 Kingsdale Terr., Columbus OH 43220
ORANGE COUNTY, CA: Esperanto Assn. of Orange County, PO Box 1538, Garden Grove CA 92642
PHILADELPHIA: Dr. Todd Moody, 33 E. Rounfort Rd., #A1, Philadelphia, PA 19119
PHOENIX: Cleo Fort, 9549 Glen Oaks Circle No., Sun City, AZ 85351
PORTLAND: Esperanto Society of Portland, Virginia Stewart, 16545 NW Somerset Dr., Beaverton, OR 97005
RIVERSIDE, CA: Inland Empire Esperanto Group, 4336 Market #141, Riverside, CA 92501. (714) 681-4010; modem: (714) 681-0366
SACRAMENTO: Julie Dinnel, Editor, *Eta Glano*, 2450-28th St., Sacramento CA 95822
SAN DIEGO: Esperanto Club of San Diego, R. Holland, Pres., PO Box 17664, San Diego CA 92117
SAN FRANCISCO: SFERO, c/o ELNA, Box 1129, El Cerrito CA 94530
SEATTLE: Esperanto Society of Seattle, Pres. Wm. K. Bledsoe, 6002 NE 61st Street, Seattle WA 98115
UNITED NATIONS: U.N. Working Group, Betty Manson, 14 Stuyvesant Oval, New York NY 10009
UTAH: Utah Esperanto-Klubo, c/o Heritage International, PO Box 2166, Salt Lake City UT 84110
WASHINGTON, D.C.: Washington Esperanto Society, Joan Gildemeister, 4406 - 35th Street NW, Washington D.C. 20008

NOTE: Information given is the latest received from the clubs and groups shown. All clubs and groups should IMMEDIATELY inform the Editor of any changes.

ELNA OFFICERS AND COMMISSIONERS

PRESIDENT:	Dr Duncan Charters (1987)
VICE PRESIDENT:	Ken Thomson (1987)
SECRETARY:	Virginia Stewart (1989)
TREASURER:	John B Massey (1988)
Other Board Members:	Term Expires In:
Dr. James Cool	1987
William R. Harmon	1987
David Wolff	1987
Alberta Casey	1988
Ellen Eddy	1988
William Schulze	1988
Dr. Ronald Glossop	1989
Frank Helmuth	1989
Charles Power	1989
Editor, ELNA NEWSLETTER	Catherine L Schulze
Commissioner for CO	Wm R Harmon
Commissioner for Corres.Courses	D Holland Kaupp
Commissioner for Legisl. Affairs	J Gildemeister
Commissioner for Information	R Murphy
Commissioner for Jubilea Jaro	Conrad Fisher
Commissioner for Sci./Tech.	R Kent Jones
Commissioner for Tape Service	H K VerPloeg
Commissioner for Travel Affairs	Lucy Harmon
Commissioner for Wills and Gifting	J B Massey
Commissioner for Women's Affairs	Ellie Stein
Commissioner for Youth Affairs	Dr James Cool
Chairman, UN Committee	Dr Julius Manson
Director, ELNA CO	Brian McCullough
ELNA Archivist	Hal Dreyer

Any member wishing to assist in the work of any of the above named commissions or committees should communicate with the member shown.

ELNA NEWSLETTER

Volume 22, No.4

ISSN 0030-5065

Esperanto League for North America, Inc.

P.O. Box 1129, El Cerrito CA 94530

Telephone: [415] 653-0998

Editor: Catherine L. Schulze

Graphics: Gregory V. Wasson

Back Issues available for promotional use.

Pensu Pri Pollando!

Jubilea Universala Kongreso de Esperanto 25 July-1 August, 1987

I am on my way to Warsaw to check out the situation for the UK. Travel and lodging in Poland can be complicated and should be carefully planned. For example: if one wants to go without pre-paid hotels, one must purchase a minimum of \$15 per day of travel vouchers, before a visa is authorized. These vouchers are purchased at the official rate of exchange which is worth only about 1/3 of the functioning rate. One can pre-pay hotels instead, and in any case, reservations are strongly recommended during the summer months of prime travel. I will be meeting both with the LKK (Loka Kongresa Komitato) and with Orbis, the national travel bureau. I will obtain necessary information to make it as easy and as inexpensive as possible to go. WATCH FOR A REPORT IN THE NEXT *ELNA NEWSLETTER*.

Those of us who had the pleasure of taking part in the Beijing UK are still relishing the lovely experiences. It was a convention which will be near impossible to top. The work of the Chinese Esperanto League did to teach Esperanto to so many helpers and to spread our language across the country is near a miracle. And those of us who took an excursion before or after the convention, met some of the 1,000s of new Esperantists. Our visits were eagerly awaited and much appreciated. It is clear that we should have other excursions to China in the future—and some of these excursions should be for those young in body as well as young in spirit. Let's think about 1988 for a return to China and visits with the Esperantists there. Visits from "eksterlandaj Esperantistoj" are important to help keep up the momentum of growth. If you're interested, please let me know.

Lusi Harmon
Director, Esperanto Travel Service
578 Grand Avenue, Oakland CA 94610
(415) 836-1710

ELNA DUES FOR 1986

Individual Member	25.00
Family Membership	37.50
Youth Member (25 or under)	18.00
Patron of USEJ	9.00
Senior Member (65 or over)	15.00
Supporting Member	50.00
Life Membership	500.00

UEA DUES FOR 1986 (No Increase from 1985!)

Member-Subscriber (MA)	30.00
Member-YearbookOnly (MJ)	12.00
Societo Zamenhof (additional)	60.00
Subscription only to Esperanto	18.00
Subscription only to Kontakto	9.00
Life Membership in UEA	750.00

Send payments for UEA memberships or subscriptions to ELNA/UEA, Box 1129, El Cerrito CA 94530. You may include UEA payments with ELNA memberships or bookorders. Make all checks payable to ELNA.

Esperanto Calendar 1986-87

- 4-6 October NOREK, Port Townsend, WA.
- 10-12 October EGI Conference, Boulder, CO.
- 27-30 December MLA Convention, New York.
- 29 June-17 July 1987 SFSU, 18th Esperanto Summer Session, San Francisco, CA.
- 18-22 July ELNA Convention (TBA)
- 25 July-1 August 72nd World Esperanto Convention, Warsaw, Poland.